

Čj.: 2015/122

Stanovisko Svazu průmyslu a dopravy ČR k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Obecně k návrhu:

Svaz průmyslu a dopravy ČR („SP ČR“) se domnívá, že navrhovaná transpozice směrnic č. 2014/36/EU a 2014/56/EU formou zavedení několika dalších pobytových oprávnění je zbytečně komplikovaná a dále znesnadňuje orientaci v již tak nepřehledné úpravě. Terminologii týkající se vnitropodnikově převáděných zaměstnanců by bylo podle názoru SP ČR vhodné více přizpůsobit terminologii jiných obecně závazných právních předpisů (zejména zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, dále jen „ZOK“, a zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZP“). V zájmu zpřehlednění textu dává SP ČR ke zvážení zavedení legislativních zkratk (týká se zejména navrhovaných ustanovení §§ 42k - 42m zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ZoPC“). SP ČR dále požaduje jasné vymezení, jak budou dále fungovat osvědčené projekty zejména tzv. fast-track, který chápe jako naplnění čl. 11 odst. 6 směrnice 2014/66/EU o tzv. zjednodušených postupech pro uznané subjekty nebo podniky či skupiny podniků.

Konkrétní připomínky:

A) K ČÁSTI PRVNÍ - NOVELA ZOPC

1. K § 32b odst. 3 ZoPC

Úplata za ubytování by neměla být ve srovnání s dohodnutou výší mzdy, platu nebo odměny a s úrovní ubytování „nepřiměřená“, ale „nepřiměřeně vysoká“, neboť účelem je bránit příliš vysoké ceně za ubytování. Obdobná připomínka se vztahuje také k § 107 odst. 10 ZoPC.

Tato připomínka je doporučující.

2. K §42g odst. 3 ZoPC

SP ČR zásadně nesouhlasí se zrušením neduální zaměstnanecké karty pro členy statutárních nebo jiných orgánů. Zdůvodnění uvedené v důvodové zprávě (str. 126 materiálu), že „docházelo ke zneužívání tohoto druhu činností jako hlavního účelu pobytu cizinců“ SP ČR nerozumí. „Náplní práce“ člena statutárního orgánu obchodní společnosti je její obchodní vedení. Řádný výkon funkce člena statutárního orgánu v souladu s péčí řádného hospodáře představuje pro dotyčného cizince nejen ve větších obchodních společnostech činnost, která jej plně vytíží a může tedy zcela legitimně být jediným důvodem pro jeho pobyt v ČR. SP ČR požaduje ponechání stávajícího stavu. SP ČR se nebrání diskusi o přijetí jiných opatření, kterými by bylo zabráněno případnému zneužívání tohoto pobytového titulu.

Tato připomínka je zásadní.

3. K § 42k a násl. ZoPC - karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance

a) Terminologie

SP ČR dává ke zvážení zkrácení pojmu karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance např. na „karta převedeného zaměstnance“ (z obsahu definice by bylo jasné, že jde pouze o vnitropodnikově převedeného zaměstnance, ani stávající název plně nepostihuje, o jaký převod se jedná) nebo „karta ICT zaměstnance“ či „zaměstnanecká karta ICT“ ve smyslu čl. 3 písm. i) směrnice 2014/66/EU. Zkratka by pomohla i pro účely § 42m ZoPC (karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance vydaná jiným členským státem EU).

SP ČR dále doporučuje více přizpůsobit terminologii používanou ZoPC terminologii ZOK a ZP. SP ČR se navíc nedomnívá, že směrnice 2014/66/EU mívá jen na obchodní společnosti – viz definice v čl. 3 písm. d) (hostitelským subjektem se rozumí „subjekt, do kterého je osoba převedená v rámci společnosti převedena, bez ohledu na jeho právní formu“). SP ČR upozorňuje, že výklad zákonné formulace „která náleží do stejné skupiny, tvořené ovládající a ovládanou osobou, anebo do stejného koncernu“, jak ho provádí důvodová zpráva poukazem na „obchodní společnosti, resp. dceřiné společnosti“ zahraničních společností, zcela opomíjí např. možnou opačnou vzájemnou vazbu – cizinec je převeden ze zahraniční dceřiné společnosti do mateřské společnosti v ČR/EU; důvodová zpráva zmíněnou formulací dále zdánlivě opomíjí i „sesterské“ společnosti v rámci koncernu.

Tyto připomínky jsou doporučující, s výjimkou poslední věty, která je připomínkou zásadní.

b) § 42k odst. 2 písm. a) ZoPC

SP ČR navrhuje v odstavci 2 písm. a) nahradit lhůtu 1 rok ve vztahu k manažerům, a specialistům a lhůtu 6 měsíců ve vztahu k zaměstnaným stážistům nahradit lhůtou 3 měsíců.

Odůvodnění: Mnohé obory např. IT se potýkají s nedostatkem špičkových odborníků a manažerů, získání takové osoby a její rychlé nasazení do vedení či na významný projekt se stává rozhodující konkurenční výhodou. Čekat jeden rok na to, aby se takový přesun mohl uskutečnit, je překážkou získání investic a zakázek – zejména na komplexních projektech. Zkušenosti zaměstnavatelů z fungování tzv. fast-tracku ukazují, že žádná taková lhůta není potřeba. Vzhledem k výše zmíněnému SP ČR požaduje zavést minimální lhůtu, kterou umožňuje směrnice 2014/66/EU v čl. 5 odst. 1 písm. b) (tj. 3 měsíce); obdobné zkrácení lhůty SP ČR navrhuje i u stážistů.

Tato připomínka je zásadní.

c) § 42k odst. 2 písm. c) ZoPC

- Ve vztahu k odstavci 2 písm. c) bod 2. SP ČR požaduje upřesnit, že se místo výkonu práce na území jiných členských států EU uvádí pouze, pokud je v době podání žádosti už známo. Tatáž připomínka platí ve vztahu k § 42m odst. 3 písm. b) bod 2 ZoPC.
- SP ČR navrhuje v odstavci 2 písm. c) bod 3. vypustit text „dobu odpočinku“. Text za středníkem (případně včetně zmínky o dobách odpočinku) navrhuje SP ČR přesunout do samostatného ustanovení. Tatáž připomínka platí ve vztahu k § 42m odst. 3 písm. b) bod 4 ZoPC.

Odůvodnění: Pracovní smlouva českého zaměstnance také stanoví pouze pracovní dobu, nikoliv doby odpočinku, jejich limity jsou upraveny v ZP. Text za středníkem by měl podle názoru SP ČR

být přesunut do samostatného ustanovení, protože do značné míry logicky nedává smysl ve vztahu k části věty před středníkem, která vyjmenovává náležitosti vysílacího dopisu (např. vztah uvedení délky pracovní doby, délky dovolené a výše mzdy z návěti a „to platí i pro podmínky týkající se /.../ rovného zacházení pro muže a ženy i ostatní ustanovení o nediskriminaci“).

- SP ČR navrhuje v odstavci 2 písm. c) bod 5. vypustit text „ze které je převeden“ a čárku nahradit tečkou. Stejná připomínka platí i ve vztahu k § 42k odst. 2 písm. e) bod 1. pro zaměstnané stážisty a §42m odst. 3 písm. b) odst. 5.

Odůvodnění: Praxe je taková, že často nejsou cizinci po uplynutí doby převodu převáděni zpět do pobočky/společnosti, ze které byli převedeni, ale jsou posláni na další misi (mimo EU). Navrhované znění navíc neodpovídá směrnici 2014/66/EU – čl. 5 odst. 1 písm. c) bod iv) (obdobně i bod 19 preambule) *“doklady, že státní příslušník třetí země bude po skončení převedení v rámci společnosti moci být převeden zpět do tohoto subjektu patřícího do tohoto podniku či do této skupiny podniků a usazených¹ ve třetí zemi.”*

Tyto připomínky jsou zásadní.

d) § 42k odst. 8 ZoPC, §42 odst. 5 písm. d) ZoPC

SP ČR navrhuje zkrátit lhůtu 1 roku na 4 měsíce, obdobně lhůtě podle §37a odst. 6 zákona o zaměstnanosti (POZN - v předloženém materiálu, části Platné znění dotčených zákonů, není dosud změna provedená novelou č. 203/2015 Sb. zohledněna).

Tato připomínka je zásadní.

e) § 42k odst. 9 ZoPC

SP ČR navrhuje nahradit v odstavci 9 číslovku „3“ číslovkou „5“. Tatáž připomínka platí i pro § 107 odst. 12 ZoPC.

Odůvodnění: Lhůtu 3 pracovních dnů pro oznamování změny podmínek, na základě kterých byla zaměstnanci vydána karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance resp. karta vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu Evropské unie, považuje SP ČR za příliš krátkou, bez jasného uvedení důvodu. Považuje se za takovou změnu podmínek i skutečnost, že se v mezidobí zaměstnavatel se zaměstnancem dohodl na vyslání do jiného členského státu EU v rámci tzv. dlouhodobé mobility držitele karty vnitropodnikově převedeného zaměstnance?

Tato připomínka je zásadní.

f) § 42m ZoPC

SP ČR se domnívá, že popis karty vnitropodnikově převáděného zaměstnance jiného členského státu EU nesprávně odkazuje na převedení na území z pobočky či společnosti se sídlem mimo území EU, neboť v případě dlouhodobé mobility je ČR tzv. druhým státem ve smyslu směrnice 2014/66/EU a tedy na území ČR je už cizinec převáděn ze subjektu na území EU.

Tato připomínka je doporučující.

¹ Podle názoru SP ČR je překlad chybný a místo slov „a usazených“ má znít správně „a usazeného“ (ve třetí zemi).

g) ustanovení o zamítnutí žádosti o vydání karty, žádosti o prodloužení platnosti karty a o zrušení platnosti karty

SP ČR požaduje, aby byly formulace „*ministerstvo zamítne žádost*“/“*zruší platnost karty*“ apod. ve vztahu k udělení pokuty za nelegální zaměstnávání změněny na „*může zamítnout*“/“*může zrušit*“ a aby byl výslovně doplněn v tomto kontextu odkaz na zásadu vhodnosti a proporcionality a zohlednění konkrétních podmínek případu – viz čl. 7 odst. 2 a 5 a čl. 8 odst. 4 a 6 Směrnice 2014/66/EU. SP ČR opakovaně poukazuje na nedostatky příliš široké definice nelegální práce podle §5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZZam**“).

Tato připomínka je zásadní.

4. K § 102 ZoPC – oznámení ubytování

V odstavci 1 navrhuje SP ČR ponechat stávající znění, tj. oznamování ubytování cizince „*do 3 pracovních dnů*“ namísto nově navrhovaného „*následující pracovní den*“.

Odůvodnění: SP ČR nevidí důvod pro navrhované zkrácení původní lhůty, může existovat mnoho vážných důvodů, proč není možno nahlásit ubytování cizince ihned, lhůtu 3 dnů považuje za realističtější.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 169 ZoPC - vydání rozhodnutí a lhůty pro jeho vydání

V odst. 7 písm. d) navrhuje SP ČR nahradit číslicí „90“ číslicí „30“ a v odst. 7 písm. e) nahradit číslicí „60“ číslicí „10“.

Odůvodnění: SP ČR nevidí důvod pro stanovení maximálních lhůt umožněných směrnicí 2014/66/EU, v současné praxi tzv. fast tracku je povolení vydáno během 30 dnů od podání žádosti, nevidíme důvod tuto situaci měnit. Při vydání karty vnitropodnikového zaměstnance jiného státu EU je také třeba vzít v úvahu, že tito cizinci prošli procedurou v jiném členském státě, řízení pro vydání toto druhu karty by mělo být maximálně urychleno. **Za předpokladu, že bude zajištěno pokračování praxe fast-tracku stávajícím způsobem, jde o připomínku doporučující.**

6. K § 181a ZoPC - vláda nařízením stanoví

V odstavci b požaduje SP ČR doplnit za [§ 32 odst. 8 písm. b) před závorku odkazy na § 42h odst. 2, § 42l odst. 2 a 6 ZoPC.

Odůvodnění: Navrhujeme doplnit odkazy na paragrafy odkazující na kary vnitropodnikově převedeného zaměstnance a vnitropodnikově převedeného zaměstnance jiného členského státu.

B) K ČÁSTI OSMÉ - NOVELA ZZAM

1. K § 37a a § 92 odst. 1 ZZam

SP ČR požaduje vypustit nově vkládané písm. d).

Odůvodnění: Sankce mohou být zcela bez souvislosti se zaměstnáváním cizinců (porušení povinností vyplývajících z jiných právních předpisů) a SP ČR je proto považuje za nepřiměřenou překážku podnikání.

Tato připomínka je zásadní.

2. K § 98 ZZam

V odstavci s) SP ČR navrhuje vypustit slova „*po sobě jdoucích kalendářních dnů*“.

Odůvodnění: Schengenská prováděcí úmluva stanoví, že cizinci, kteří jsou držiteli povolení k pobytu vydaného některou smluvní stranou, se mohou na základě tohoto povolení a cestovního dokladu, přičemž oba doklady musí být platné, volně pohybovat na území ostatních smluvních stran po dobu až 3 měsíců v každém období 180ti dnů (obdobně text směrnice 2014/66/EU jak v preambuli – např. čl. 25, tak ve vlastním textu v čl. 21 odst. 1). SP ČR nevidí důvod, proč volný přístup omezovat pouze na 90 po sobě jdoucích kalendářních dnů.

Tato připomínka je zásadní.

Kontaktními osobami pro vypořádání připomínek jsou JUDr. Jitka Hejduková (jhejdukova@spr.cz, tel: 225 279 301) a Mgr. Renáta Zbranková (rzbrankova@spr.cz).

V Praze, 5. listopadu 2015.